

GENERALINIO ADVOKATO

YVES BOT IŠVADA,

pateikta 2008 m. balandžio 3 d.¹

1. Šiuo prašymu priimti prejudicinį sprendimą *Regeringsrätten* (Švedija) siekia išsiaiškinti, ar maisto produktų gamybai skirto vyno sudėtyje esantis alkoholis turi būti laikomas etilo alkoholiu Direktyvos 92/83/EEB² 20 straipsnio prasme.

2. Ši byla ypatinga tuo, kad visos pagrindinės bylos šalys sutaria dėl aplinkybės, kad maisto produktų gamybai skirto vyno sudėtyje esantis alkoholis turi būti laikomas etilo alkoholiu šios nuostatos prasme.

3. Todėl šioje byloje kyla klausimas, ar yra ginčas, ir su tuo susijęs klausimas, ar Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl prejudicinio klausimo.

4. Šioje išvadoje išdėstysiu priežastis, dėl kurių, mano manymu, Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos priimti sprendimą dėl šio prejudicinio klausimo.

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo (OL L 316, p. 21).

I — Teisinis pagrindas

A — Bendrijos teisė

5. Direktyva 92/83 siekiama suderinti akcizų už alkoholį ir alkoholinius produktus struktūras ir ypač nustatyti bendrus visų aptariamųjų produktų sąvokų apibrėžimus, pagrįstus tais sąvokų apibrėžimais, kurie yra pateikti priimant šią direktyvą galiojusioje Kombinuotojoje nomenklatūroje³.

6. Pagal Direktyvos 92/83 20 straipsnį terminas „etilo alkoholis“ apima:

„— visus produktus, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija viršija 1,2 %, ir kurie yra priskiriami KN 2207 ir

3 — Žr. minėtos direktyvos antrą ir trečią konstatuojamąsias dalis.

2208⁴ kodams, net tais atvejais, kai šie produktai yra produkto, priskirtino kitam KN skirsniiui, sudedamoji dalis,

sąlyga, kad kiekvienu atveju alkoholio kiekis neviršija 8,5 litrų šimte kilogramų produkto šokolado pramonėje ir 5 gryno alkoholio litrų šimte kilogramų kitų produktų“.

— produktus, priskiriamus KN 2204, 2205 ir 2206 kodams, ir kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija viršija 22 %⁵,

B — *Nacionalinė teisė*

— geriamojo spirito turinčius produktus nepriklausomai nuo to, ar tai mišinys, ar ne <...>“.

8. Švedijos alkoholio akcizų įstatymo (*lagen om alkoholskatt*)⁶, kuriuo į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 92/83, 1 straipsnio pirmojoje pastraipoje numatyta, kad akcizai už alkoholį yra taikomi alui, vynui ir kitiems fermentuotiems gėrimams, tarpiniams produktams ir etilo alkoholiui.

7. Be to, remiantis Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punktu, valstybės narės atleidžia nuo suderintų akcizų produktus, kurių sudėtyje yra etilo alkoholio, kai šie produktai „yra vartojami kaip sudedamoji pusgaminių dalis maisto produktų, kurie gali būti papildomi arba kaip nors kitaip reikalingi alkoholio, gamyboje, su

9. Pagal LAS 3 straipsnį akcizai taikomi vynui, priskiriamam KN 2204 ir 2205 kodams, jei jame esantis alkoholis yra tik fermentacijos proceso rezultatas ir tūrinė alkoholio koncentracija viršija tam tikrą procentą.

4 — Pagal 1991 m. birželio 26 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2587/91, iš dalies keičiantį Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedą (OL L 259, p. 1), taikytiną įsigilijant Direktyvai 92/83, t. y. 1992 m. gruodžio 31 d., KN 2207 tarifų pozicijai priskiriamas „nedenatūruotas etilo alkoholis, kurio alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, ne mažesnė kaip 80 % tūrio; denatūruotas etilo alkoholis ir kiti denatūruoti bet kurio stiprumo spiritai“. KN 2208 tarifų pozicijai priskiriamas „nedenatūruotas etilo alkoholis, kurio alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, mažesnė kaip 80 % tūrio; spiritai, likeriai ir kiti spiritiniai gėrimai; sudėtiniai alkoholiniai preparatai, vartojami gėrimų gamyboje“.

5 — Remiantis Reglamentu Nr. 2587/91, šioms tarifų pozicijoms priklauso atitinkamai „(v)ynas iš šviežių vynuogių, įskaitant pastiprintus vynus; vynuogių msa, išskyrus klasifikuojamą 2009 pozicijoje“, „(v)ermutai ir kiti vynai iš šviežių vynuogių, aromatinti augalais arba aromatinėmis medžiagomis“, ir, galiausiai, „(k)iti fermentuoti gėrimai (pavyzdžiui, sidras, kriaušių sidras, midus); fermentuotų gėrimų mišiniai, taip pat fermentuotų gėrimų ir nealkoholinių gėrimų mišiniai, nenurodyti kitoje vietoje“.

10. Dėl etilo alkoholio LAS 6 straipsnyje numatyta, kad akcizai yra taikomi KN 2207 ir 2208 pozicijoms priskirtiniams produktams, kurių tūrinė alkoholio koncentracija viršija 1,2 %, net jei šie produktai yra kitam Kombinuotosios nomenklatūros skirsniiui priskiriamo produkto dalis.

6 — SFS 1994, Nr. 1564, toliau – LAS.

11. Tačiau LAS 7 straipsnio pirmosios pastraipos 5 punkte numatyta, kad nuo akcizų atleidžiami produktai, jei jie yra maisto produkto sudėtyje arba yra naudojami kaip sudedamoji pusgaminių dalis maisto produktų, kurie gali būti papildomi arba kaip nors kitaip reikalingi alkoholio, gamyboje, su sąlyga, kad kiekvienu atveju alkoholio kiekis neviršija 8,5 litro gryno alkoholio šimte kilogramų produkto šokolado pramonėje ir 5 litrų gryno alkoholio šimte kilogramų kitų produktų.

II — Faktinės aplinkybės ir pagrindinė byla

12. *Gourmet Classic Ltd* (toliau – *Gourmet Classic*) yra Jungtinės Karalystės įmonė, kuri nori prekiauti maisto produktų gamybai skirtu vynu Švedijos rinkoje.

13. Prieš pradėdama prekiauti savo produktu *Gourmet Classic* paprašė Švedijos mokesčių komisijos (*Skatterättsnämnden*) patvirtinti, kad maisto produktams skirtas vynas nėra apmokestinamas akcizais, nes, jos nuomone, jam taikoma Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punkte numatyta išimtis.

14. Aptariamam maisto produktų gamybai skirtas vynas yra mišinys, kurį sudaro maždaug 40 % įprasto raudonojo arba baltojo vyno ir maždaug 60 % truputį pasūdyto vyno,

iš kurio pašalintas alkoholis. Alkoholio kiekis šiame maisto produktų gamybai skirtame vyne siekia 4,8 litro šimte kilogramų galutinio produkto.

15. Jungtinės Karalystės mokesčių institucija (*Le HM Customs and Excise, Tariff and Statistical Office*) informavo *Gourmet Classic*, kad jos maisto produktų gamybai skirtas vynas yra priskiriamas KN 2103 9090 89pozicijai.

16. Per procedūrą *Skatterättsnämnden* Švedijos mokesčių administratorius (*Skatteverket*) pateikė savo pastabas ir nurodė, kad pagal LAS 6 straipsnį *Gourmet Classic* parduodamas maisto produktų gamybai skirtas vynas yra apmokestinamas mokesčiu už alkoholi, tačiau šiam konkrečiam produktui yra taikoma LAS 7 straipsnio pirmosios pastraipos 5 punkte numatyta išimtis.

17. Todėl, *Skatteverket* manymu, maisto produktų gamybai skirtas vynas, kuriuo prekiauja *Gourmet Classic*, neturi būti apmokestinamas akcizais.

18. Remdamasi *Skatteverket* rekomendacija *Skatterättsnämnden* pareiškė savo nuomonę.

19. *Skatteverket* pateikė apeliacinį skundą *Regeringsrätten*, kad pastarasis patvirtintų *Skatterättsnämnden* nuomonę. *Gourmet*

Classic teigia, kad ji taip pat sutinka su *Skatterättsnämnden* nuomone.

nuomonės, kad Teisingumo Teismas neturi priimti sprendimo dėl *Regeringsrätten* pateikto prejudicinio klausimo.

20. *Regeringsrätten* mano, kad siekiant priimti sprendimą reikia išsiaiškinti išvados, kad maisto produktų gamybai skirto vyno sudėtyje yra etilo alkoholio Direktyvos 92/83 prasme pagrįstumą.

23. Jos manymu, tai, kad *Skatteverket* prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašė ne pakeisti *Skatterättsnämnden* nuomonę, o ją patvirtinti, rodo, jog tarp pagrindinės bylos šalių nėra jokio ginčo. Komisija taip pat pažymi, kad visos bylos šalys sutinka dėl to, kad maisto produktų gamybai skirtas vinas yra atleistas nuo visų mokesčių už alkoholį.

III — Prejudicinis klausimas

21. *Regeringsrätten* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį klausimą:

„Ar maisto produktų gamybai naudojamo vyno sudėtyje esantį alkoholį reikia laikyti etilo alkoholiu direktyvos (92/83) 20 straipsnio pirmosios įtraukos prasme?“

24. Komisija cituoja 1981 m. gruodžio 16 d. Sprendimą *Foglia*⁷, kuriame Teisingumo Teismas nustatė, kad EB 234 straipsniu jam patikėtas uždavinys ne teikti patariamąsias nuomones bendrais ar hipotetiniais klausimais, bet prisidėti prie teisingumo vykdymo valstybėse narėse⁸.

25. Taip pat remdamasi sprendimu *Foglia* Komisija priduria, kad Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos atsakyti į tokį išaiškinamąjį klausimą, koks jam pateiktas pagrindinėje byloje, nes jis ištrauktų į pagrindinės bylos šalių sukurtą procedūrą, kuria šios siekė, kad Teisingumo Teismas pateiktų nuomonę dėl tam tikrų Bendrijos teisės

IV — Analizė

22. Teisingumo Teismui pateiktose pastabose Europos Bendrijų Komisija laikosi

⁷ — 244/80, p. 3045.

⁸ — 18 punktas.

klausimų, kurie neturi reikšmės ginčo sprendimui.

26. Sutikdamas su Komisija manau, kad Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos atsakyti į *Regeringsrätten* pateiktą klausimą.

27. EB 234 straipsnyje numatyta procedūra yra Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo priemonė⁹. Prašymu priimti prejudicinį sprendimą suteikiama galimybė dėl Bendrijos teisės aktų aiškinimo abejonių turinčiam nacionaliniam teismui kreiptis į Teisingumo Teismą dėl sprendimo, kuris jam reikalingas ginčui išspręsti, priėmimo.

28. Nors pagal EB 234 straipsnį prejudicinio klausimo būtinumą ir svarbą turi įvertinti byla nagrinėjantis nacionalinis teismas, prireikus Teisingumo Teismas turi patikrinti savo paties kompetenciją ir išnagrinėti sąlygas, kuriomis jam buvo pateikta byla¹⁰.

29. Todėl Teisingumo Teismui gali prireikti patikrinti, ar prašymą priimti prejudicinį

sprendimą pateikė valstybės narės nacionalinis teismas¹¹, kuris nagrinėja bylą¹² ir mano, kad Teisingumo Teismo sprendimas yra būtinas jo bylai išspręsti¹³.

30. *Skatterättsnämnden* procedūra yra specifinė. *Skatterättsnämnden* uždavinys pateikti preliminarią nuomonę dėl klausimų, ypač susijusių su mokesčių mokėtojų ir valdžios institucijų santykiais mokesčių prievolių atžvilgiu.¹⁴ Tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas pateikia prašymą *Skatterättsnämnden*, *Skatteverket* turi galimybę pareikšti pastabas dėl atitinkamo sandorio apmokestinimo.

31. Tuomet *Skatterättsnämnden* parengia nuomonę dėl būdo, kaip turi būti išspręstas jai pateiktas šio sandorio apmokestinimo klausimas. Ši nuomonė gali būti klausimą pateikusio asmens ir (arba) *Skatteverket* ieškinio, pareikšto *Regeringsrätten*, dalykas¹⁵.

32. Minėtame sprendime *Victoria Film* Teisingumo Teismas nusprendė, kad jis

9 — Žr., be kita ko, 2005 m. sausio 20 d. Sprendimą *García Blanco* (C-225/02, Rink. p. I-523, 26 punktas).

10 — Žr., be kita ko, 1995 m. birželio 15 d. Sprendimą *Zabala Erasun ir kt.* (C-422/93–C-424/93, Rink. p. I-1567, 13–17 punktai ir nurodyta teismo praktika).

11 — Žr., be kita ko, 2005 m. gegužės 31 d. Sprendimą *Syfait ir kt.* (C-53/03, Rink. p. I-4609, 21 punktas).

12 — Žr. 1988 m. balandžio 21 d. Sprendimą *Pardini* (338/85, Rink. p. 2041, 10 ir 11 punktai).

13 — Žr. minėtą Sprendimą *Zabala Erasun ir kt.* (28 ir 29 punktai bei nurodyta teismo praktika); minėtą sprendimą *García Blanco* (27 ir 28 punktai); 2005 m. sausio 20 d. Sprendimą *Salgado Alonso* (C-306/03, Rink. p. I-705, 41 ir 42 punktai) ir 2006 m. birželio 15 d. Sprendimą *Acereda Herrera* (C-466/04, Rink. p. I-5341, 49 punktas).

14 — Žr. generalinio advokato Fennelly išvados byloje, kurioje buvo priimtas 1998 m. lapkričio 12 d. Sprendimas *Victoria Film* (C-134/97, Rink. p. I-7023), 10 punktą.

15 — Ten pat.

neturėjo jurisdikcijos priimti sprendimo dėl *Skatterättsnämnden* pateiktų prejudicinių klausimų, remdamasis tuo, kad pastaroji iš esmės vykdo administracines funkcijas, ir priminė, jog nacionaliniai teismai gali kreiptis į Teisingumo Teismą, tik jei jie nagrinėja bylą ir turi priimti sprendimą procese, kuriame priimamas teismo pobūdžio sprendimas¹⁶.

33. Vis dėlto tame pačiame sprendime Teisingumo Teismas pridūrė, kad tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas arba *Skatteverket* pareiškia ieškinį ginčydami preliminarią nuomonę, galima manyti, kad bylą nagrinėjantis *Regeringsrätten* vykdo teismo pobūdžio funkciją EB 234 straipsnio prasme, kurios tikslas kontroliuoti mokesčių mokėtoją apmokestinančio akto teisėtumą¹⁷.

34. Todėl nekyla jokių abejonių, kad *Regeringsrätten* yra nacionalinis teismas EB 234 straipsnio prasme.

35. Tačiau manau, kad pagrindinėje byloje neįvykdyta ginčo buvimo nacionaliniame teisme sąlyga.

36. Iš pradžių reikia pažymėti, kad žodis „ginčas“ yra apibrėžiamas kaip nesutarimas, dėl kurio gali kilti teisminis procesas, patikslinant, kad nesutarimas yra nuomonių nesutapimas¹⁸.

37. Be to, dėl ginčo buvimo sąlygos Teisingumo Teismas taip pat jau yra nusprendęs, kad jis neturi jurisdikcijos tuo atveju, kai šalys ginčą sukuria dirbtinai siekdamos gauti patariamąją nuomonę bendraisiais ar hipotetiniais klausimais¹⁹ ar netgi tada, kai ieškovo reikalavimai pagrindinėje byloje buvo patenkinti po to, kai nacionalinis teismas pateikė Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą²⁰.

38. Tokiais atvejais, Teisingumo Teismo manymu, nebuvo tikro ginčo arba ginčo, dėl kurio buvo pateiktas prejudicinis klausimas, nebent, nes nebuvo ar nebent nesutarimo tarp šalių.

39. Pažymėtina, jog akivaizdu, kad visos pagrindinės bylos šalys, t. y. *Gourmet Classic*, *Skatterättsnämnden* ir *Skatteverket*, sutaria dėl to, koks sprendimas turi būti priimtas.

16 — 14 ir 15 punktai.

17 — 18 ir 19 punktai. Taip pat žr. 1999 m. spalio 18 d. Sprendimą *X ir Y* (C-200/98, Rink. p. I-8261, 16 ir 17 punktai).

18 — Žr. *Le Petit Robert, Dictionnaire de la langue française, Dictionnaires Le Robert*, Paryžius, 2004.

19 — Žr. minėtą sprendimą *Foglia*.

20 — Žr. minėtą sprendimą *García Blanco* (29–31 punktai).

40. Iš tiesų iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad *Gourmet Classic* paprašė *Skatterättsnämnden* patvirtinti, jog maisto produktų gamybai skirtas vynas nebus apmokestintas akcizais už alkoholį, nes, jos nuomone, jam yra taikytina viena iš Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punkto išimčių, kurios pakartotos LAS 7 straipsnio pirmosios pastraipos 5 punkte²¹.

41. Šioje byloje *Skatteverket* procese *Skatterättsnämnden* tvirtino, kad maisto produktų gamybai skirtam vynui veiksmingai gali būti taikoma šioje nuostatoje numatyta išimtis²².

42. Be to, *Skatterättsnämnden* priėmė abiejų šalių pastabas atitinkančią nuomonę²³.

43. Prašymo priimti prejudicinį sprendimą 22 punkte *Regeringsrätten* taip pat priduria, kad pagrindinės bylos šalys sutaria dėl to, kad akcizų už alkoholį mokėti nereikia.

44. Iš šių aplinkybių aiškiai matyti, kad nesutarimo tarp šalių nėra ir todėl nėra ginčo nacionaliniame teisme.

45. Tai ne pirmas kartas, kai *Regeringsrätten* kreipiasi į Teisingumo Teismą dėl ginčo pagrindinėje byloje, susijusio su *Skatterättsnämnden* nuomone²⁴. Ankstesnėse bylose Teisingumo Teismas nusprendė, kad jis turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl *Regeringsrätten* pateiktų prejudicinių klausimų, remdamasis minėtame sprendime *Victoria Film* suformuota teismo praktika.

46. Minėtose bylose *Regeringsrätten* nagrinėjo ieškinį, kuriuo buvo ginčijama²⁵ *Skatterättsnämnden* preliminarini nuomone ir dėl šios priežasties turėjo išspręsti ginčą ir priimti teismo sprendimą.

47. Priešingai nei šioje byloje, *Skatterättsnämnden* nuomone buvo užginčyta ir dėl to buvo iškelta byla.

48. Žinoma, 1995 m. vasario 9 d. Sprendime *Leclerc Siplec*²⁶ Teisingumo Teismas manė turįs jurisdikciją, nors atsakovė pagrindinėje byloje visiškai sutiko su ieškovės nuomone²⁷.

49. Vis dėlto reikia pažymėti, kad minėtame sprendime *Leclerc Siplec* proceso pagrindinėje byloje pradžioje tarp šalių buvo tikras

21 — Žr. prašymą priimti prejudicinį sprendimą (11 punktas).

22 — Ten pat (12 punktas).

23 — Ten pat (13 punktas).

24 — Žr., be kita ko, 2007 m. kovo 29 d. Sprendimą *Aktiebolaget NN* (C-111/05, Rink. p. I-2697) ir 2007 m. gegužės 10 d. Nutartį *A ir B* (C-102/05, Rink. p. I-3871).

25 — Pažymėta mano.

26 — C-412/93, Rink. p. I-179.

27 — 3, 14 ir 15 punktai.

ginčas. Bendrovės *TF1 Publicité* ir *M6 Publicité* atsisakė transliuoti degalų platinimo *Leclerc* prekybos centruose reklamą. Todėl importo bendrovė *Édouard Leclerc-Siplec* šioms dviem bendrovėms iškėlė bylą *tribunal de commerce de Paris* (Prancūzija)²⁸.

50. Šioje byloje procesas buvo pradėtas ne dėl šalių nesutarimo, o turint prašymą patvirtinti nuomonę, dėl kurios visos šalys sutaria. Šis procesas ypatingas tuo, kad *Skatteverket* gali pateikti apeliacinį skundą *Regeringsrätten* dėl *Skatterättsnämnden* nuomonės, net jeigu šiuo skundu siekiama šią nuomonę patvirtinti.

51. Todėl šioje byloje nėra fiktyvaus ar dirbtinai sukurto ginčo, kaip buvo bylose, kuriose buvo priimtas minėtas sprendimas *Foglia* ar 2003 m. sausio 21 d. Sprendimas *Bacardi Martini ir Cellier des Dauphins*²⁹, bet yra pateiktas prašymas patvirtinti nuomonę nesant jokio ginčo.

52. Prašyme priimti prejudicinį sprendimą nacionalinis teismas taip pat paaiškina, kad byla iškelta siekiant „sukurti precedentą“ dėl maisto produktų gamybai skirto vyno neapmokestinimo akcizais ir jį visuotinai taikyti.

53. Kitaip tariant, manau, kad šis teismas prašo Teisingumo Teismo suformuluoti patariamąją nuomonę.

54. 1992 m. liepos 16 d. Sprendime *Meilicke*³⁰ Teisingumo Teismas patikslino, kad bendradarbiavimo principas, kuriuo vadovaujamosi vykdant prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą, savo ruožtu reiškia, kad nacionalinis teismas turi atsižvelgti į Teisingumo Teismui suteiktą funkciją³¹. Ši funkcija yra ne teikti patariamąsias nuomones, bet padėti veiksmingai išspręsti ginčą³².

55. Mano nuomone, Teisingumo Teismo jurisdikcijos pripažinimas tokiu atveju kaip šis reikėtų nukrypimą nuo EB 234 straipsniu siekiamo tikslo ir tai, kad nepaisoma kitų šiame straipsnyje keliamų bylos nagrinėjimo Teisingumo Teisme sąlygų, kurios suponuoja ginčo buvimą ir reiškia, kad prejudicinis klausimas turi būti pateisintas būtinumu išspręsti tikrą nesutarimą.

56. Be to, net jeigu *Regeringsrätten* galiausiai laikytusi priešingos nei *Skatterättsnämnden* ir visų kitų pagrindinės bylos šalių nuomonės, prirėikus *Gourmet Classic* nacionaliniame teisme galėtų ginčyti sprendimą

28 — 2 ir 3 punktai.

29 — C-318/00, Rink. p. I-905.

30 — C-83/91, Rink. p. I-4871.

31 — 25 punktas.

32 — Minėtas sprendimas *Foglia* (18 ir 20 punktai).

taikyti importo mokesčius ir šis teismas, esant tikram ginčui, galėtų prašyti Teisingumo Teismo priimti sprendimą dėl Direktyvos 92/83 20 straipsnio taikymo srities.

57. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, manau, kad Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos atsakyti į *Regeringsrätten* pateiktą klausimą.

V — Išvada

58. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti, kad jis neturi jurisdikcijos atsakyti į *Regeringsrätten* pateiktą prejudicinį klausimą.